

ЗВІТ

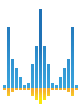
щодо результатів проведення регіональних публічних обговорень змін до законодавства України у сфері Національної програми інформатизації

E-GOVERNANCE FOR
ACCOUNTABILITY AND
PARTICIPATION

Фонд
Східна
Європа

ДЕРЖАВНЕ АГЕНТСТВО
З ПИТАНЬ ЕЛЕКТРОННОГО
УРЯДУВАННЯ УКРАЇНИ

INNOVABRIDGE

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Швейцарська Конфедерація

ЗВІТ

щодо результатів проведення регіональних публічних обговорень змін до законодавства України у сфері Національної програми інформатизації

Вступ

Закони України „Про концепцію національної програми інформатизації” [1] та „Про національну програму інформатизації” [2] визначають концептуальні засади і механізми публічного управління та адміністрування розвитком інформаційної інфраструктури органів державної влади на загальнодержавному, галузевому, регіональному та місцевому рівнях. На сьогодні зазначені закони не в повній мірі відповідають сучасним вимогам, у тому числі стану технічного та технологічного прогресу, процесам демократизації, децентралізації, дерегуляції, євроінтеграції, цифровому розвитку України.

З урахуванням цього Державним агентством з питань електронного урядування України (далі – Агентство) з метою виконання завдання, яке визначено пунктом 53 середньострокового плану пріоритетних дій Уряду до 2020 року, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 3 квітня 2017 р. № 275-р, здійснюється робота по вдосконаленню існуючого законодавства у сфері інформатизації шляхом розробки законопроекту „Про внесення змін до Закону України „Про національну програму інформатизації” (далі – законопроект).

Зазначена урядова ініціатива була підтримана зусиллями Програми „Електронне врядуван-

ня задля підзвітності влади та участі громади” (EGAP), яка спрямована на використання новітніх інформаційно-комунікаційних технологій, що допомагатимуть підвищити якість врядування, покращать взаємодію влади та громадян та сприятимуть соціальним інноваціям в Україні. Програма EGAP фінансується Швейцарською Конфедерацією і виконується Фондом Східна Європа та Фондом InnovaBridge.

Виходячи зі стратегічних завдань і пріоритетів публічної інформаційної політики, а також з метою широкого суспільного обговорення законопроекту були проведені відповідні заходи в рамках компоненту 4 Програми EGAP – Національна політика, яка спрямована на систематичне посилення міжрегіонального та національно-регіонального діалогу з питань електронного урядування.

Метою обговорення проекту змін до законодавчих актів у сфері інформатизації є залучення суб’єктів Національної програми інформатизації регіонального та місцевого рівня до процесу формування змін, отримання пропозицій та рекомендацій до положень законодавства, врахування досвіду формування та реалізації регіональних програм та проектів інформатизації.

Методика проведення регіональних публічних обговорень

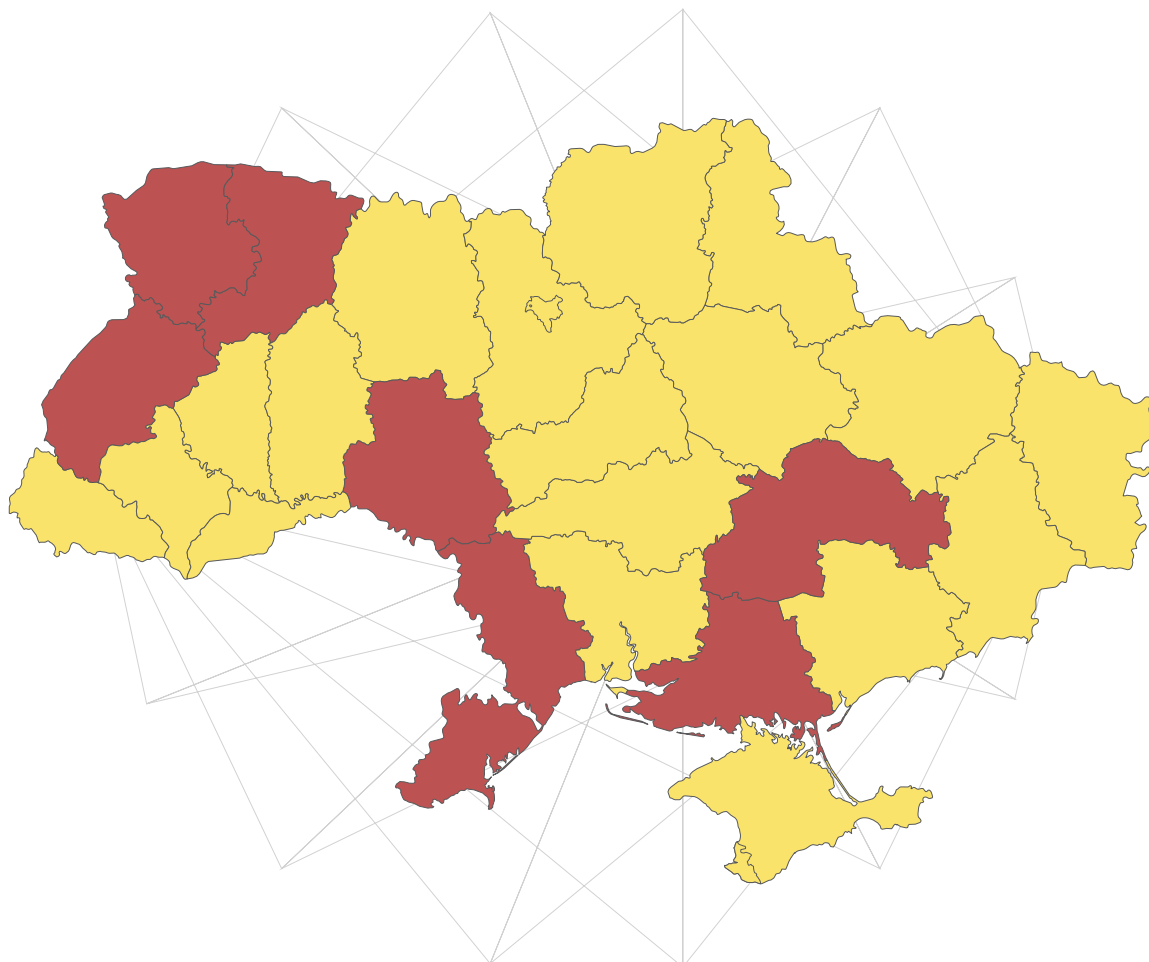
Обговорення змін до законодавства були організовані та проведені з 4 по 14 липня 2017 року у цільових регіонах Програми EGAP: Вінницькій (14 липня), Волинській (4 липня), Дніпропетровській (6 липня) та Одеській (11 липня) областях. Загалом же до обговорення законопроекту залучалися представники 7 областей України: Вінницька, Волинська, Дніпропетровська, Львівська, Одеська, Рівненська і Херсонська.

Попередньо у співпраці з регіональними координаторами Програми EGAP учасникам обговорень був наданий законопроект „Про внесення змін до Закону України „Про Національну програму інформатизації” у вигляді порівняльної таблиці.

Загалом у регіональних обговореннях законопроекту взяли участь біля 150 осіб з семи областей України. До основних груп учасників обговорень можна віднести представників Агентства, пред-

ставників Програми EGAP, працівників обласних та районних державних адміністрацій, обласних та районних рад, міських рад, професорсько-викладацький склад вищих навчальних закладів регіонів, представників громадськості. Учасники регіональних обговорень законопроекту були відібрані регіональними координаторами Програми EGAP та керівниками регіональних програм інформатизації (посадові особи обласних державних адміністрацій) в кожному з регіонів з числа експертів в галузі інформатизації, а також держслужбовців з практичним досвідом впровадження регіональних програм та проектів інформатизації.

Формати обговорень: міжрегіональний круглий стіл, розширене засідання науково-технічної ради регіональної програми інформатизації, регіональний семінар з питань інформатизації.

Результати публічних обговорень у Волинській області

Обговорення законопроекту відбулося 4 липня 2017 року у Волинському центрі інноваційних технологій в електронному урядуванні, м. Луцьк. В обговоренні взяли участь представники Волинської, Львівської та Рівненської областей.

Обговорення відбувалось в форматі міжрегіонального круглого столу за участі представників

експертного середовища, які є фахівцями у сфері інформатизації з багаторічним стажем експертно-аналітичної та практичної роботи з питань розробки, впровадження та експлуатації засобів інформатизації, програм та проектів інформатизації на загальнодержавному, галузевому, регіональному та місцевому рівнях (Таблиця 1).

Таблиця 1

Склад учасників міжрегіонального обговорення законопроекту

№	Представництво	Кількість осіб
1	Агентство, представники робочої групи з розробки законопроекту	3
2	Міжнародний фонд „Східна Європа”	3
3	Волинської обласна державна адміністрація	21
4	Волинська обласна рада	1
5	Львівська обласна державна адміністрація	2
6	Рівненська обласна рада	2
7	Луцька міська рада	1
8	Волинський центр перепідготовки та підвищення кваліфікації публічних службовців	2
9	Східноєвропейський національний університет ім. Лесі Українки	1
10	Асоціація відкритих міст України	1
11	Громадськість. „Єдина система місцевих петицій”, система „Відкрите місто”	1

Учасниками міжрегіонального круглого столу були надані такі рекомендації щодо подальшого розвитку сфери інформатизації на регіональному рівні, які доцільно врахувати у законопроекті:

- передбачити в законопроекті мотиваційні механізми виконання регіональних та місцевих програм і проектів інформатизації на основі спільного (загальнодержавного та місцевого) фінансування проектів інформатизації;
- необхідність координації міжнародних фондів та організацій в наданні технічної допомоги у сфері інформатизації. У зв'язку з цим запропо-

новано посилити в проекті Закону координуючу роль Генерального державного замовника Національної програми інформатизації в цій частині.

Загалом учасники міжрегіонального круглого столу підтримали необхідність прийняття змін у законодавство у сфері інформатизації, запропоновані зміни визнали доцільними та актуальними.

Результати публічних обговорень у Дніпропетровській області

Обговорення законопроекту відбулося 6 липня 2017 року у Дніпропетровській обласній державній адміністрації, м. Дніпро.

Обговорення відбувалось в форматі розшире-

ного засідання науково-технічної ради Дніпропетровської регіональної програми інформатизації за участі представників обласної державної адміністрації, обласної та міської ради, фахівців у галузі інформатизації (Таблиця 2).

Склад учасників регіонального обговорення законопроекту

Таблиця 2

№	Представництво	Кількість осіб
1	Агентство, представники робочої групи з розробки законопроекту	3
2	Міжнародний фонд „Східна Європа”	3
3	Дніпропетровська обласна державна адміністрація	12
4	Дніпропетровська обласна рада	6
5	Дніпровська міська рада	1
6	Дніпропетровський регіональний інститут державного управління	1
7	Громадськість	2

Учасники обговорення з урахуванням багаторічного досвіду виконання Дніпропетровської регіональної програми інформатизації надали такі рекомендації щодо змін у законодавство:

- запропоновано проаналізувати термінологію, забезпечити її коректне єдине застосування по всьому тексту проекту Закону, вилученню термінів, які не застосовуються в подальшому;
- забезпечити коректність виокремлення територіальних громад від органів місцевого самоврядування, що позбавить законопроект суперечностей між різними статтями;
- розробка та впровадження Генеральним державним замовником Національної програми інформатизації законодавства, нормативних актів, загальних порядків та стандартів, підтримка та розповсюдження типових рішень у сфері інформатизації для регіональних та місцевих органів влади;

- додати до завдань Генерального державного замовника Національної програми інформатизації функцію методичної підтримки формування та виконання програм та проектів інформатизації на загальнодержавному, галузевому, регіональному та місцевому рівнях. Крім цього, запропоновано на базі Дніпропетровського регіону створити опорну зону для впровадження інноваційних механізмів та інструментів у сфері інформатизації, електронного урядування та електронної демократії, у тому числі щодо впровадження мобільного робочого місця для взаємодії з громадянами з фізичними вадами, системи автономного робочого місця секретаря тендерного комітету тощо з метою подальшого впровадження кращих регіональних та місцевих рішень як типових для інших регіонів України.

Результати публічних обговорень у Одеській області

Обговорення законопроекту відбулося 11 липня 2017 року на базі Одеського регіонального інституту державного управління. В обговоренні взяли участь представники Одеської та Херсонської областей.

Обговорення відбувалось у форматі міжрегіонального круглого столу за участю експертів науково-технічної ради Одеської регіональної програми інформатизації, Агентства, Міжнарод-

ного Фонду „Східна Європа”, науковців Одеської національної академії зв’язку ім. О.С. Попова та Одеського регіонального інституту державного управління, які є фахівцями у сфері інформатизації з багаторічним стажем експертно-аналітичної та практичної роботи з питань розробки, впровадження та експлуатації засобів інформатизації, програм та проектів інформатизації на загальнодержавному, галузевому, регіональному та місцевому рівнях (Таблиця 3).

Таблиця 3

Склад учасників міжрегіонального обговорення законопроекту

№	Представництво	Кількість осіб
1	Агентство, представники робочої групи з розробки законопроекту	2
2	Міжнародний фонд „Східна Європа”	1
3	Одеська обласна державна адміністрація	1
4	Одеська обласна рада	1
5	Одеська міська рада	1
6	Херсонська обласна державна адміністрація	1
7	Одеський регіональний інститут державного управління	5
8	Одеська національна академія зв’язку ім. О.С. Попова	13
9	Громадськість	1

Експертами, які брали участь у роботі міжрегіонального круглого столу, були надані такі зауваження, рекомендації та пропозиції до законопроекту:

- термін коригування Національної програми інформатизації 1 раз на три роки занадто довгий, робить її негнучкою до змін;
- фінансування програм та проектів інформатизації повинно здійснюватися тільки після їх погодження з Генеральним державним замовником Національної програми інформатизації;
- типові рішення повинні стати одним з головних методів підвищення ефективності та

результативності виконання Національної програми інформатизації як на галузевому, так і на регіональному рівнях;

- запропонований підхід до принципів фінансування Національної програми інформатизації: наприклад 1% від державного бюджету.
- центральний орган виконавчої влади в сфері інформатизації (Агентство) на підставі пропозицій науково-технічної ради, прийнятих порядку та послідовності виконання робіт визначає в межах очікуваного фінансування наступні послідовні пріоритетні завдання та окремі проекти.

- центральний орган виконавчої влади в сфері інформатизації (Агентство) повинен пропонувати типові технічні рішення щодо розбудови інфраструктури, як методичну допомогу;
- міжгалузева рада узгоджує питання взаємодії відомчих та міжгалузевих інформаційних систем та інформаційних ресурсів для реалізації обраних проектів;
- необхідно здійснити кодифікацію засобів інформатизації з метою визначення їх референтної вартості;
- необхідно уточнити в обов'язках державних замовників Національної програми інформатизації, які саме функції вони повинні виконувати стосовно захисту інформації, у тому числі щодо захисту персональних даних;
- покласти на Генерального державного замовника Національної програми інформатизації завдання щодо впровадження відкритих стандартів у сфері інформатизації;
- створити мережу регіональних підрозділів Агентства;
- призначення керівників регіональних програм інформатизації необхідно здійснювати за погодженням з Генеральним державним замовником Національної програми інформатизації;
- розширити та уточнити категорійно-понятійний апарат, завдання Національної програми інформатизації та функції державних замовників;
- покласти на Генерального державного замовника та державних замовників Національної програми інформатизації обов'язки щодо впровадження державно-приватних та державно-громадських механізмів співробітництва у сфері інформатизації;
- не обтяжувати проект Закону надмірним категорійно-понятійним апаратом;

- врахувати, що функція контролю є не-притаманною Агентству, оскільки для цього існують відповідні служби та інспекції;

- передбачити заходи по супроводженню проектів і програм інформатизації після їх впровадження, виходячи з їх життєвого циклу.

За оцінками учасників обговорення законопроекту в рамках міжрегіонального круглого столу досягло своєї мети: отримано значну кількість конструктивних пропозицій та зауважень, насамперед щодо удосконалення механізмів регіональних та місцевих програм і проектів інформатизації.

Результати публічних обговорень у Вінницькій області

Обговорення законопроекту відбулося 14 липня 2017 року у Вінницькій обласній державній адміністрації, м. Вінниця. Обговорення відбувалось у форматі регіонального семінару з питань інформатизації за участю представників Вінницької обласної державної адміністрації, Вінницької

обласної ради, Вінницької міської ради, громадських організацій, членів науково-технічної ради Вінницької регіональної програми інформатизації, представників районних державних адміністрацій (Таблиця 4).

Склад учасників регіонального обговорення законопроекту

Таблиця 4

№	Представництво	Кількість осіб
1	Агентство, представники робочої групи з розробки законопроекту	2
2	Міжнародний фонд „Східна Європа”	2
3	Вінницька обласна державна адміністрація	21
4	Вінницька обласна рада	1
5	Вінницька міська рада	1
6	Районні державні адміністрації	28
7	Вінницький центр підвищення кваліфікації публічних службовців	1
8	Вінницький національний технічний університет	1

Учасники обговорення підняли проблему виконання програм і проектів інформатизації поза межами Національної програми інформатизації, що призводить до втрати системності, координованості, розпорошеності сил, ресурсів та зусиль. Запропоновано ввести в Закон „Про національну програму інформатизації” норму, яка б забороняла органам влади виконувати програми та проекти інформатизації за межами цього Закону.

Також була обговорена необхідність підвищення готовності публічних службовців до застосування технологій е-урядування та е-демократії особливо на регіональному та місцевому рівнях. У зв'язку з цим передбачити в проекті Закону в завданнях Генерального державного замовника Національної програми інформатизації та державних замовників завдання щодо підготовки публічних службовців до застосування е-урядування та е-демократії.

Загалом учасники регіонального семінару підтримали необхідність прийняття змін у законодавство у сфері інформатизації, запропоновані зміни визнали доцільними та актуальними.

ВИСНОВКИ

Результати публічних регіональних обговорень показали широкий інтерес та зацікавленість представників регіонів у актуалізації та осучасненні чинного законодавства у сфері Національної програми інформатизації. Окрім представників цільових регіонів Програми EGAP (Вінницька, Волинська, Дніпропетровська, Одеська області) в обговореннях взяли участь також фахівці Львівської, Рівненської та Херсонської областей. Залучення представників додаткових областей сприяло міжрегіональній інтеграції та співробітництву в сфері інформатизації, встановленню міжрегіональних комунікацій на експертному рівні, обміну досвідом щодо впровадження регіональних управлінських рішень на основі інформаційних технологій.

За результатами обговорення проекту Закону у Вінницькому, Волинському, Дніпровському та Одеському регіонах, найбільш змістовне, ефективне, результативне та професійне обговорення відбулось саме в Одеському регіоні. Основна з причин вищої результативності обговорень законопроекту у Одеському регіоні відносно інших, на думку організаторів регіональних обговорень, полягає у залученні в якості експертів представників професорсько-викладацького складу профільних вищих навчальних закладів у сферах державного управління та інформатизації: Одеського регіонального інституту державного управління та Одеської національної академії зв'язку ім. О.С. Попова. Залучені експерти мають багаторічний досвід реалізації Одеської регіональної програми інформатизації.

Щодо до внеску державних службовців, які відповідають за формування та виконання регіональних програм інформатизації, то в кращу сторону слід відмітити Дніпропетровщину. Фахівці Управління інформаційних технологій та електронного урядування Дніпропетровської обласної державної адміністрації протягом останніх 10 років забезпечують формування та виконання регіональної програми інформатизації на достатньо високому організаційно-технічному рівні у відповідності з чинними нормативно-правовими актами у сфері інформатизації.

Разом з цим результати публічних обговорень показали загалом невисокий рівень обізнаності публічних службовців регіонального та місцевого рівня у загальних поняттях сфери інформатизації, її основних напрямів та інструментів реалізації, що підтверджує необхідність та актуальність заходів направлених на реалізацію навчальних програм для різних цільових груп з метою ввести питання інформатизації в освітній ландшафт та запровадити сучасні інструменти, що забезпечать доступ до освіти у сфері інформатизації для держслужбовців, представників влади та органів місцевого самоврядування. Це актуалізує необхідність включення в регіональні та місцеві програми інформатизації заходів з підготовки публічних службовців з питань інформатизації та електронного врядування.

Узагальнена інформація щодо регіональних публічних обговорень законопроекту наведена у таблиці 5.

Графічно результати аналізу кількісного загального складу груп учасників регіональних обговорень наведено на рисунку 1.

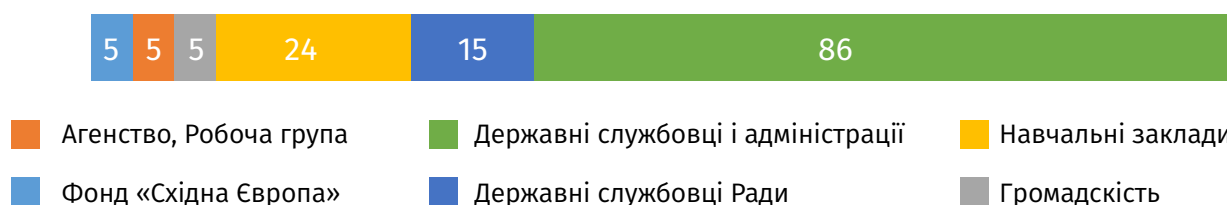

Рис. 1. Кількісний склад груп учасників регіональних обговорень

Загальна інформація щодо регіональних обговорень

	Луцьк	Дніпро	Одеса	Вінниця
Дата обговорення	04.07.2017	06.07.2017	11.07.2017	14.07.2017
Місце обговорення	Волинський обласний Центр інноваційних технологій в е-урядуванні	Дніпропетровська обласна державна адміністрація	Одеський регіональний інститут державного управління	Вінницька обласна державна адміністрація
Кількість учасників обговорення	38	25	26	57
Залучені регіони	Волинська, Львівська, Рівненська області	Дніпропетровська область	Одеська, Херсонська області	Вінницька область
Форма проведення обговорення	Міжрегіональний круглий стіл	Розширене засідання науково-технічної ради регіональної програми інформатизації	Міжрегіональний круглий стіл	Регіональний семінар з питань інформатизації
Основні пропозиції	Запровадження мотиваційних механізмів на основі спільного фінансування проектів з державного та місцевого бюджетів. Посилити роль Генерального державного замовника НПІ в частині координації міжнародних фондів та організацій в наданні технічної допомоги в сфері інформатизації.	Розробка та впровадження Генеральним державним замовником НПІ типових рішень у сфері інформатизації для регіональних та місцевих органів влади. Додати до завдань Генерального державного замовника НПІ функцію методичної підтримки формування та виконання програм та проектів інформатизації на загальнодержавному, галузевому, регіональному та місцевому рівнях.	Типові рішення повинні стати одним з головних методів підвищення ефективності та результативності виконання НПІ як на галузевому, так і на регіональному рівнях. Здійснити кодифікацію засобів інформатизації з метою визначення їх референтної вартості. Покласти на Генерального державного замовника НПІ завдання щодо впровадження відкритих стандартів у сфері інформатизації. Передбачити заходи по супроводженню проектів і програм інформатизації після їх впровадження, виходячи з їх життєвого циклу.	Покласти на Генерального державного замовника Національної програми інформатизації та державних замовників завдання щодо підготовки публічних службовців до застосування е-урядування та е-демократії.

Загалом в результаті розгляду законопроекту та його регіональних обговорень були отримані конструктивні зауваження, рекомендації та пропозиції від експертів та фахівців регіонального рівня.

Наступні кроки

Наступними кроками в рамках виконання проекту є узагальнення отриманих зауважень та рекомендацій, аналіз їх відповідності вимогам існуючого законодавства, як у сфері інформатизації, так і у інших сферах, наприклад, бюджетного процесу. В результаті доцільні та можливі для реалізації зауваження та пропозиції будуть враховані в положеннях законопроекту. В подальшому з урахуванням отриманих результатів регіональних обговорень спільно з робочою групою Агентства буде підготовлений пакет документів для подання законопроекту на погодження згідно регламенту.

Публічність процесу врахування результатів регіональних обговорень забезпечується розміщенням поточної версії законопроекту на офіційному веб-сайті Агентства:

<http://www.e.gov.ua/content/zakon-ukrayiny-pro-vnesennya-zmin-do-zakonu-ukrayiny-pro-nacionalnu-programu-informatyzaciyi>

Також планується публікація цього звіту на офіційних веб-сайтах Агентства та Програми EGAP – національна політика

<http://egap.in.ua/natsionalna-polityka/>

Література

1. Про Концепцію Національної програми інформатизації: Закон України від 04.02.1998 р. № 75/98-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1998. – № 27–28. – Ст. 182. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>
2. Про Національну програму інформатизації : Закон України від 04.02.1998 р. № 74/98-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1998. – № 27–28. – Ст. 181 – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>